

Liften: veiligheid op elke verdieping



Er bestaat al een wettelijke verplichting

3

Geen onderscheid meer tussen liften voor professioneel en liften voor privé-gebruik

4

Veiligheid in liften: een onderschat probleem

Wat zijn de voornaamste oorzaken van de ongevallen?

6

De krachtlijnen van het koninklijk besluit

7

Preventieve inspecties

Preventief onderhoud

9

Risicoanalyse

10

Tijdschema

Modernisering, veiligheidsdossier en aanduidingen in de lift

12

14

Nog even kort

Een centraal meldpunt voor iedereen

15

16

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van de consumenten, inzonderheid op artikel 4, § 1, vervangen bij de wet van 18 december 2002;

Gelet op de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, inzonderheid op artikel 4;

Gelet op de aanbeveling van de Europese Commissie 95/216/EG van 8 juni 1995 betreffende een betere beveiliging van bestaande liften;

Gelet op het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming, goedgekeurd bij de besluiten van de Regent van 11 februari 1946 en 27 september 1947, inzonderheid op de artikelen 270 en 271, vervangen bij het koninklijk besluit van 2 september 1983 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 12 december 1984;

Gelet op het advies van de Commissie voor de Veiligheid van de Consumenten, gegeven op 20 november 2001;

Gelet op het advies van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk, gegeven op 25 oktober 2002;

Gelet op het advies nr. 32.805/1 van de Raad van State, gegeven op 21 maart 2002;

Op de voordracht van Onze Minister van Werkgelegenheid en Onze Minister van Consumentenzaken,
Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

HOOFDSTUK I.- Definities

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

1° de wet : de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van de consumenten;

2° lift : een toestel dat bepaalde stopplaatsen van gebouwen en bouwwerken bedient, met behulp van een kooi die langs vaste, ten opzichte van het horizontale vlak meer dan 15 graden hellende geleiders beweegt, en die bestemd is voor vervoer van « personen » of « personen en goederen »;

3° onderhoudsbedrijf : natuurlijke of rechtspersoon gespecialiseerd voor het onderhoud van liften;

4° gecertificeerd onderhoudsbedrijf : onderhoudsbedrijf



We staan er niet bij stil

Soms hoor je wel eens iemand zeggen dat hij of zij sportief wil zijn en om gezondheidsredenen liever de trap neemt dan de lift. Dat belet niet dat we met zijn allen jaarlijks vele uren in een lift staan. Meestal staan we stil voor ons uitstarend, zonder eraan te denken dat liften ons dagelijks grote diensten bewijzen. We vinden het vanzelfsprekend dat de zowat 75 000 liften die België rijk is ons in elk gebouw veilig naar de verdieping brengen waar we moeten zijn.

Er bestaat al een wettelijke verplichting...

De veiligheid in liften wordt geregeld door de wet van 9 februari 1994 die een algemene veiligheidsverplichting oplegt. Het komt erop neer dat de eigenaars of beheerders van de liften verplicht zijn enkel veilige diensten aan te bieden. Om die veiligheid te garanderen, moeten de liften aan een aantal technische eisen voldoen. Het nieuwe koninklijk besluit, dat sinds 10 mei 2003 van kracht is, reikt de eigenaars en beheerders een aantal concrete procedures en tijdschema's aan waardoor ze in staat moeten zijn om de in de wet opgelegde algemene veiligheidsverplichting in de praktijk na te leven. Het is zowel van toepassing in bedrijven als in appartementsgebouwen.

...en een Europese richtlijn

Sinds 1995 beveelt de Europese Commissie de lidstaten aan om alle noodzakelijke maatregelen te nemen om enerzijds een voldoende onderhoud van alle liften te garanderen en anderzijds de veiligheid van de liften te verbeteren. Het nieuwe koninklijk besluit is op maat geschreven van die aanbevelingen. Op die manier houdt België zich inzake de veiligheid in liften aan de Europese regelgeving.

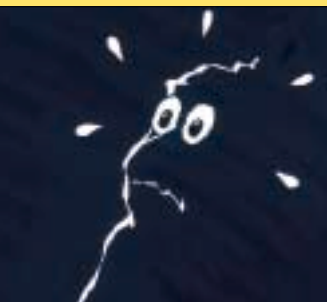
Veiligheid in liften: een onderschat probleem

Dat er elke dag in België miljoenen keer op een liftknop wordt gedrukt zonder dat er problemen optreden, doet soms de aandacht voor de veiligheid verslappen. Maar een ongeluk zit vaak in een klein hoekje. In uitzonderlijke gevallen heeft het zelfs een dodelijke afloop of langdurige of blijvende arbeidsongeschiktheid tot gevolg. Daarom zijn de economische en sociale consequenties van het veiligheidsprobleem in liften niet te onderschatten.

Wat zijn de voornaamste oorzaken van de ongevallen?

Tot de belangrijkste oorzaken die aan de basis liggen van ongevallen met liften behoren het feit dat er geen cabinedeuren zijn of dat ze defect zijn, een onvoldoende stopnauwkeurigheid, ongecontroleerde bewegingen van de liften naar beneden of naar

boven, geen of een gebrekkige verlichting en de onmogelijkheid om hulp in te roepen. Het is logisch dat vooral problemen rijzen bij oudere liften. En dat zijn er nogal wat, want 61% van de liften in ons land is meer dan 20 jaar oud. Meer dan 12 000 liften zijn



dat gecertificeerd is volgens de normen van de reeks EN ISO 9001(2000) voor de activiteiten "onderhoud van liften" door een certificatie-instelling die aangemeld is in uitvoering van de artikelen 31 en 32 van het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 tot uitvoering van de Richtlijn van het Europees Parlement en van de Raad van de Europese Unie van 29 juni 1995 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende liften;

5° EDIC : dienst die erkend is als externe dienst voor technische controles op de werkplaats van liften, overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 29 april 1999 betreffende de erkenning van externe diensten voor technische controles op de werkplaats;

6° modernisatie : aanpassingen van de lift om het veiligheidsniveau te verbeteren;

7° modernisatiebedrijf : natuurlijke of rechtspersoon gespecialiseerd in de modernisatie van liften;

8° eigenaar : elke natuurlijke of rechtspersoon die een lift in eigendom bezit;

9° beheerder : de eigenaar of diegene die in de naam van de eigenaar de lift ter beschikking stelt van gebruikers;

10° het in bedrijf stellen : de eerste terbeschikkingstelling van de lift;

11° onderzoek : evaluatie van het veiligheidsniveau van de lift;

12° preventief onderhoud : geheel van de geregelde operaties die nodig zijn om de goede werking en veiligheid van de lift en zijn onderdelen te garanderen en om voorzienbare defecten te voorkomen;

13° preventieve inspectie : geheel van inspecties en proeven zoals beschreven in bijlage II uitgevoerd door een EDIC;

14° risicoanalyse : onderzoek in verband met de in bijlage I vermelde veiligheidsaspecten om na te gaan of voor corresponderende gevaren voldoende voorkomingsmaatregelen werden uitgevoerd;

15° bevoegde minister : de minister tot wiens bevoegdheid de arbeidsveiligheid behoort indien het gaat over een lift die hoofdzakelijk gebruikt wordt binnen het arbeidsmilieu, in de andere gevallen de minister tot wiens bevoegdheid de veiligheid van de consumenten behoort.

HOOFDSTUK II. - Toepassingsgebied

Art. 2. Dit besluit is van toepassing op alle liften met uitzondering van :

1° trapliften specifiek bestemd voor personen met een verminderde mobiliteit;

2° mijnliften;

3° niet begeleide goederenliften.

Dit besluit heeft geen betrekking op het in de handel brengen en het in bedrijf stellen van nieuwe liften.



zelfs ouder dan 45 jaar. Als we zien met welke snelheid we andere dagelijkse “gebruiksvoorwerpen” zoals onze wagen, een televisie of een koelkast afschrijven, kan ons dat beter doen beseffen dat meer aandacht voor de veiligheidsproblemen van liften geen overbodige luxe is. Precies daarom is op basis van het aantal dienstjaren van de liften een gedetailleerd tijdschema uitgewerkt waarbinnen de eigenaars en beheerders aan een aantal verplichtingen moeten voldoen. Dat tijdschema vindt u verderop in deze brochure.

Geen onderscheid meer tussen liften voor professioneel en liften voor privé-gebruik

Het nieuwe koninklijk besluit kwam tot stand nadat de overheid, onderhouds- en modernisatiebedrijven, EDTC's, eigenaars, gebruikers en fabrikanten uitge-



breid met elkaar in discussie gingen over de veiligheid in liften. Dat leidde tot een tekst die rekening houdt met de belangen van iedereen. Eén van de belangrijke vernieuwingen is dat er voor het eerst geen onderscheid meer is gemaakt tussen liften voor professioneel en liften voor privé-

gebruik. Voortaan geldt dus slechts één reglementering voor alle liften. Inspectie, onderhoud en risicoanalyse zijn daarin de sleutelwoorden. De maatregelen van het koninklijk besluit leggen geen nieuwe veiligheidsverplichtingen op, maar bieden de eigenaars en beheerders een realistische oplossing om aan de absolute verplichting van de wet te voldoen en hen zo meer gemoedsrust te bezorgen. “Beter voorkomen dan genezen”, zegt het spreekwoord !

HOOFDSTUK III. - Algemene veiligheidsvoorwaarden

Art. 3. De beheerder zorgt ervoor dat de ter beschikking gestelde lift onder de voorzienbare gebruiksvoorwaarden geen gevaar oplevert voor de veiligheid van de gebruikers;

Art. 4. § 1. De beheerder laat een risicoanalyse van de lift uitvoeren door een EDTC, een eerste maal ten laatste tien jaar na het eerste in bedrijf stellen van de lift, en nadien met een tussenperiode van maximaal tien jaar. Indien het gaat over een lift die hoofdzakelijk gebruikt wordt binnen het werkmilieu, gebeurt de risicoanalyse in overleg met een preventieadviseur van de betrokken interne of externe dienst voor preventie en bescherming op het werk, die een aanvullende vorming heeft gevolgd van het eerste niveau overeenkomstig het koninklijk besluit van 10 augustus 1978 tot vaststelling van de aanvullende vorming opgelegd aan de diensthoofden voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen en aan hun adjuncten.

Bij de uitvoering van de risicoanalyse wordt niet enkel rekening gehouden met de technische kenmerken van de lift, maar ook met specifieke gebruiksvoorwaarden indien dit voor de gebruikers, die dagelijks of meermalen per week de lift gebruiken, verantwoord is. Speciale aandacht wordt hieraan besteed indien één van deze gebruikers een persoon is met een verminderde mobiliteit.

Ook met de historische waarde van de lift kan rekening gehouden worden na advies van de bevoegde diensten voor de bescherming van monumenten en sites.

In de in het tweede en derde lid vermelde gevallen mogen andere dan in bijlage I vermelde veiligheidsaspecten in overweging genomen worden, maar moet wel hetzelfde veiligheidsniveau gegarandeerd worden.

§ 2. Na elk omvorming van de lift waardoor zijn kenmerken, wat de veiligheid van het gebruik ervan betreft, kunnen gewijzigd worden, laat de eigenaar vóór het terug in dienst stellen van zijn lift deze onderzoeken door een EDTC.

HOOFDSTUK IV. - Modernisatieprogramma

Art. 5. § 1. Op basis van de door hem uitgevoerde risicoanalyse duidt de EDTC de ernstige risico's aan waarvoor onmiddellijk onderhoud of herstelling nodig is en de risico's waarvoor een modernisatie noodzakelijk is.

Indien tijdens de risicoanalyse ernstige risico's werden vastgesteld waarvoor onmiddellijk onderhoud of herstelling nodig is, is het gebruik van de lift verboden tot op het moment dat de nodige werkzaamheden werden uitgevoerd.

§ 2. De eigenaar laat de nodige modernisaties door een modernisatiebedrijf uitvoeren.

Het modernisatiebedrijf stelt vooraf aan de eigenaar de mogelijke technische oplossingen voor om aan de vastgestelde risico's tegemoet te komen, met vermelding van de prijs en de voor- en nadelen van de voorgestelde oplossingen.

§ 3. Binnen zes maanden na de uitvoering van de risicoanalyse deelt de beheerder de planning van de modernisatiewerken mee aan de EDTC die de risicoanalyse heeft uitgevoerd.

§ 4. De beheerder laat de modernisatiewerken keuren door de EDTC die de risicoanalyse heeft uitgevoerd. Deze dienst geeft een attest van de regularisatie aan de eigenaar. De inbedrijfstelling gebeurt overeenkomstig de opgemaakte planning.

HOOFDSTUK V. - Uitbating

Art. 6. § 1. De beheerder laat de lift onderhouden door een onderhoudsbedrijf overeenkomstig de instructies van de producent van de lift. Indien er geen onderhoudsinstructies voorhanden zijn, dient het preventief onderhoud te gebeuren ten minste twee maal per jaar.

§ 2. De beheerder laat een preventieve inspectie uitvoeren van de lift door een EDTC volgens de hierna vermelde frequentie :

- indien het preventief onderhoud van de lift gebeurt door een gecertificeerd onderhoudsbedrijf overeenkomstig de bepalingen van § 1, dan wordt de lift jaarlijks onderworpen aan een preventieve inspectie, aangevuld met een halfjaarlijkse inspectie van de volgende in bijlage II opgesomde punten : 4^e, 5^ec, 5^ee, 5^eh en 6^e;

- in de andere gevallen wordt de lift onderworpen aan een preventieve inspectie om de drie maanden.

§ 3. Indien tijdens de preventieve inspectie ernstige gevallen, inbreuken of het niet uitvoeren van de in artikel 5, § 3, vermelde planning van de modernisatiewerken worden vastgesteld, stelt de EDTC de termijnen vast waarbinnen de lift in orde moet worden gebracht.

Art. 7. De beheerder maakt een veiligheidsdossier op. Dit dossier omvat ten minste :

1° de verslagen van de risicoanalyses;

2° de documenten betreffende de modernisatieprogramma's en de uitvoering ervan;

3° de registratie van het verrichten van het preventief onderhoud;

4° de verslagen van de preventieve inspecties.

Art. 8. Indien een werkgever één of meer verdiepingen van een gebouw geheel of gedeeltelijk gebruikt voor zijn beroepsactiviteiten heeft hij een contractuele verbintenis met de beheerder dat hij een kopie krijgt van elke risicoanalyse en van elke preventieve inspectie van de liften die door zijn werknemers tijdens de uitoefening van hun arbeidscontract worden gebruikt.

De krachtlijnen van het koninklijk besluit

Het nieuwe koninklijk besluit is van kracht voor alle liften. Het voorziet in een stappenplan om geleidelijk aan de veiligheid in de liften te verbeteren. Voor alle liften zijn preventieve onderhoudsbeurten door gespecialiseerde firma's nodig. Daarnaast geldt de verplichting om preventieve inspecties te laten uitvoeren door een zogenaamde Externe Dienst voor Technische Controle (EDTC). Voorts moeten de eigenaars of beheerders eveneens een beroep doen op een EDTC om alle liften te onderwerpen aan een risicoanalyse. Op basis daarvan moet blijken of er op korte termijn dringende ingrepen nodig zijn of niet. Ook voor niet-dringende veranderingen en modernisering moet men zich houden aan een bepaald tijdschema. Indien geen ingrepen nodig zijn, volgt er automatisch opnieuw een risicoanalyse na tien jaar. Elke lifteigenaar of beheerder is eveneens verplicht om een veiligheidsdossier bij te houden. En tot slot moeten in elke lift klare aanduidingen aangebracht zijn zodat de liftgebruiker bij eventuele problemen weet wat hij moet doen.

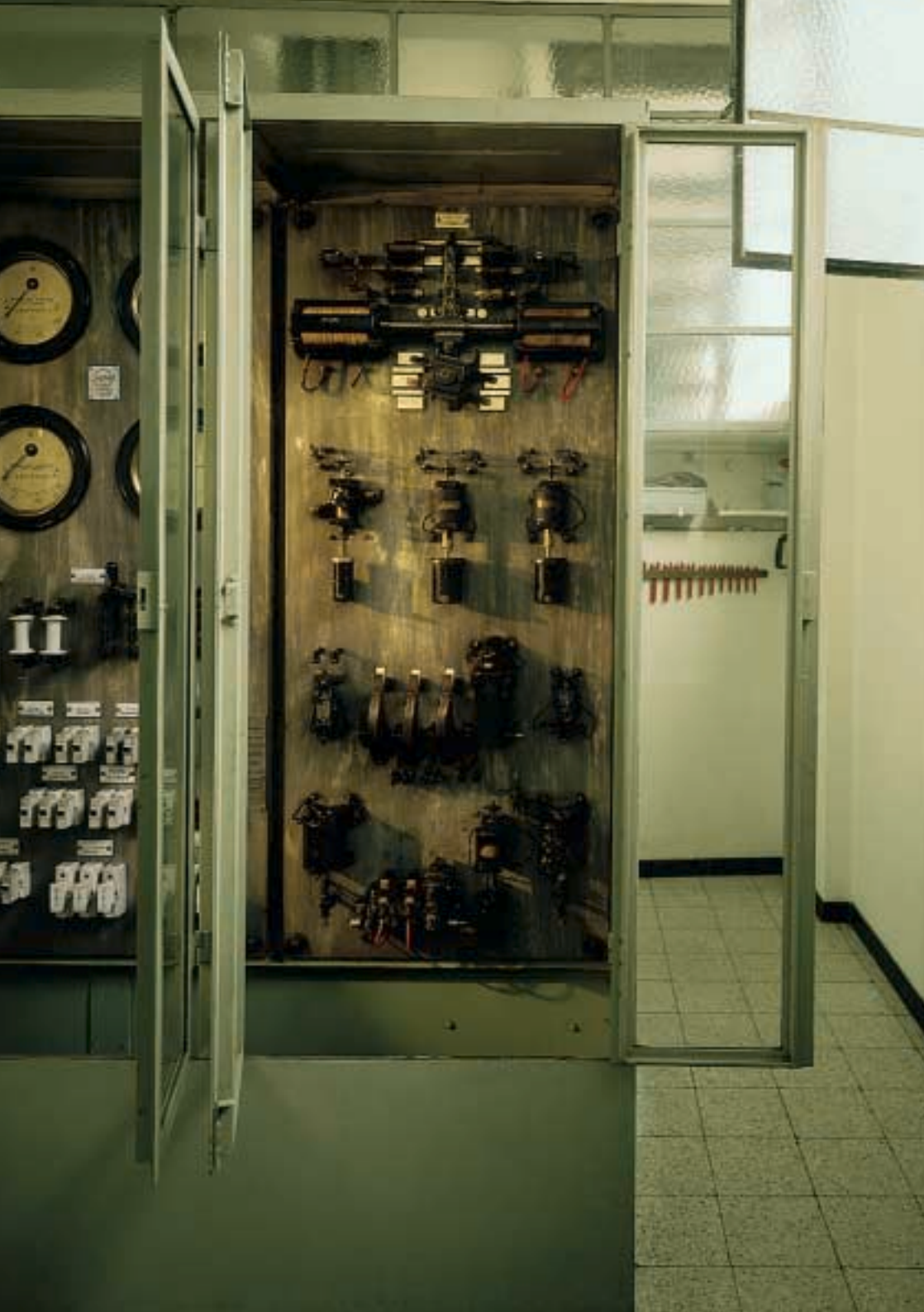
Wat is een Externe Dienst voor Technische Controle (EDTC) ?

Een EDTC is een onafhankelijk privé-bedrijf dat door de Belgische overheid erkend is voor de technische controle van liften.

Enkele verduidelijkingen bij de krachtlijnen van het koninklijk besluit

Preventief onderhoud

Preventief onderhoud is sinds 10 mei 2003 verplicht. Het moet worden uitgevoerd door gespecialiseerde onderhoudsfirma's. Indien deze gespeciali-



HOOFDSTUK VI. -

Waarschuwingen en opschriften

- Art. 9. De waarschuwingen en de opschriften omtrent het veilige gebruik van de lift worden gesteld ten minste in de taal of de talen van het taalgebied waar de lift zich bevindt en :
- 1° zijn leesbaar en begrijpelijk;
 - 2° bevinden zich op een duidelijk zichtbare en opvallende plaats;
 - 3° zijn onuitwisbaar.
- Art. 10. In elke lift worden, op een goed zichtbare plaats in de kooi, volgende gegevens vermeld :
- 1° het identificatienummer en het bouwjaar, indien gekend;
 - 2° de nominale last;
 - 3° het maximaal aantal personen dat mag vervoerd worden;
 - 4° de identificatiegegevens van de eigenaar of in geval van probleem te contacteren verantwoordelijke;
 - 5° de naam van de EDTC;
 - 6° de naam van het onderhoudsbedrijf.

HOOFDSTUK VII. - Toezicht

- Art. 11. De beheerder houdt het veiligheidsdossier ter beschikking van de ter uitvoering van artikel 19, § 1 van de wet aangestelde ambtenaren.
- Art. 12. Onverminderd de verplichtingen van de werkgever in het kader van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen en van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, licht de beheerder de administratieve dienst, aangewezen ter uitvoering van artikel 7 van de wet, onmiddellijk in over elk ernstig incident en elk ernstig ongeval dat een gebruiker overkomt tijdens het gebruik van een lift.

HOOFDSTUK VIII. -

Overgangsmaatregelen

- Art. 13. Voor de liften die in gebruik werden gesteld vóór 1 juli 1999, stelt de beheerder in overleg met de EDTC van zijn keuze ten laatste binnen zes maanden na de datum van inwerkingtreding van dit besluit, de datum vast waarop de eerste risicoanalyse uitgevoerd zal worden.
- Art. 14. De beheerder laat de eerste risicoanalyse uitvoeren, ten laatste binnen :
- 1° twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van dit besluit voor de liften die in gebruik waren voor 1 januari 1958;
 - 2° twee jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit voor de liften die in gebruik genomen werden tussen 1 januari 1958 en 31 maart 1984;
 - 3° drie jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit voor de liften die in gebruik genomen werden tussen 1 april 1984 en 1 april 1996.

seerde firma's een ISO 9001:2000-certificaat hebben (certificaat voor het onderhoud van liften), is dat een garantie voor een professionele aanpak en een diepgaande kennis van de lifttechnologie. Toch geldt er echter geen verplichting om op dergelijke ge-

certificeerde firma's een beroep te doen. Voor de frequentie waarmee het preventief onderhoud moet gebeuren, gelden de richtlijnen van de lift constructeur. Indien die geen specifieke richtlijnen inzake preventief onderhoud heeft gegeven, moet dit minstens twee keer per jaar gebeuren. Voor een adressenlijst van onderhoudsfirma's met een ISO 9001:2000-certificaat, kunt u terecht bij de:

**FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Kwaliteit en Veiligheid**

**North Gate III, Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel**

e-mail: safety.services@mineco.fgov.be

website: www.mineco.fgov.be



Preventieve inspecties

De preventieve inspecties zijn verplicht vanaf 10 mei 2003. Ze zijn nodig om op tijd bepaalde gebreken te signaleren. Ze moeten worden uitgevoerd door een erkende EDTC.

De adresgegevens van de erkende EDTC's vindt u op de website van de **federale overheidsdienst - FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg: www.meta.fgov.be** (rubriek: [lijsten/EDTC/hef-werktuigen](#)).

De EDTC zal bij de preventieve inspectie vooral het algemene functioneren van de lift bekijken. Een gedetailleerd overzicht van de minimale controles die de EDTC tijdens de preventieve inspectie uitvoert, is te vinden in bijlage II van het koninklijk besluit. De frequentie waarmee de preventieve inspecties worden uitgevoerd, hangt af van het type gespecialiseerde firma dat instaat voor het preventieve onderhoud. Als het om een onderhoudsfirma gaat die over een ISO 9001:2000-certificaat beschikt, dan volstaat één grondige preventieve inspectie per jaar, aangevuld met een tussentijdse halfjaarlijkse inspectie van de veiligheidselementen. Indien de onderhoudsfirma niet over een ISO 9001:2000-certificaat beschikt, moeten de preventieve inspecties om de drie maanden gebeuren.

Risicoanalyse

Het laten uitvoeren van een risicoanalyse door een Externe Dienst voor Technische Controle (EDTC) is verplicht. In elk geval moet dat de eerste keer



gebeuren ten laatste tien jaar nadat een lift in gebruik genomen is en daarna met een tussenperiode van maximum tien jaar.

Maar voor alle liften die vóór 1 juli 1999 in gebruik zijn genomen, moeten de eigenaars of beheerders vóór 10 november 2003 een afspraak maken met

een EDTC en een datum vastleggen voor het uitvoeren van de risicoanalyse.

Bovendien geldt voor de liften die al langer in gebruik zijn het volgende tijdschema:

- als de lift dateert van vóór 1958 moet de risicoanalyse ten laatste zijn uitgevoerd op 10 mei 2004;

HOOFDSTUK IX. - Opheffings- en eindbepalingen

Art. 15. De artikelen 270 en 271 van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming, goedgekeurd bij de besluiten van de Regent van 11 februari 1946 en 27 september 1947, vervangen bij het koninklijk besluit van 2 september 1983 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 12 december 1984, worden opgeheven wat de liften bestemd voor vervoer van « personen » of « personen en goederen » betreft.

Art. 16. Onze Minister tot wiens bevoegdheid de Werkgelegenheid behoort en Onze Minister tot wiens bevoegdheid de Veiligheid van de Consumenten behoort, zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 9 maart 2003.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Werkgelegenheid,
L. ONKELINX

De Minister van Consumentenzaken,
J. TAVERNIER

BIJLAGE I

Bij de risicoanalyse in acht te nemen veiligheidsaspecten

De veiligheidsmaatregelen die opgenomen zijn in deze bijlage worden uitgevoerd indien de overeenkomstige risico's bestaan. Zoals bepaald in artikel 4 wordt bij de uitvoering van de risicoanalyse niet enkel rekening gehouden met de technische kenmerken van de lift, maar ook met de eventuele historische waarde van de lift en met specifieke gebruiksvoorwaarden indien dit voor de normale gebruikers van de lift verantwoord is (speciale aandacht wordt hieraan besteed indien één van de normale gebruikers een persoon is met een beperkte mobiliteit).

1° Abnormale werking van de bestaande veiligheidsrichtingen en de ernstige risico's zoals bepaald in artikel 5 worden onmiddellijk in orde gebracht.

2° Volgende minimale veiligheidsmaatregelen worden genomen voor 1 januari 2008 :

- a) een elektronisch veiligheids gordijn of een koudeur (automatische sluiting van de deuren is niet verplicht behalve indien de specifieke gebruiksomstandigheden dit vereisen);
- b) een schachtverlichting, een verlichting in de machinekamer en in de schachtput;
- c) verwijdering of inpakpelen van producten met asbest;
- d) voldoende stopnauwkeurigheid rekening houdend met de technische kenmerken en de bestemming van de lift;
- e) aanpassing van schachten met niet-doorlopende schachtwanden waarbij bewegende delen genaakbaar zijn;

f) aanpassing van kooien met niet-gesloten kooiwanden waarbij bewegende delen genaakbaar zijn;

g) positieve vergrendeling van de bordesdeuren met automatische onderbreking van de stroomkring;

h) kooideur te voorzien van een deurcontact met automatische onderbreking van de stroomkring;

i) een noodverlichting en een bidirectionele noodcommunicatie in de kooi;

j) een voldoende verluchting in de kooi om verstikkingsgevaar bij langdurige opsluiting uit te sluiten.

3° Volgende minimale veiligheidsmaatregelen worden genomen voor 1 januari 2013 :

a) voor liften met een snelheid hoger dan 0,63 m/s : een kooideur (automatische sluiting van de deuren is niet verplicht behalve indien de specifieke gebruiksomstandigheden dit vereisen);

b) voor liften met een snelheid lager of gelijk aan 0,63 m/s : een elektronisch veiligheids gordijn of een kooideur (automatische sluiting van de deuren is niet verplicht behalve indien de specifieke gebruiksomstandigheden dit vereisen). Een kooideur is verplicht indien de schachtwand voor de kooiopening gevaarlijke oneffenheden vertoont;

c) voorzien van een verlichting aan de stopplaatsen.

4° Afhankelijk van het resultaat van de risicoanalyse voorzien in artikel 4 van dit besluit :

a) de lift aanpassen voor gebruikers met een beperkte mobiliteit indien er een hoge waarschijnlijkheid is dat deze lift geregeld door gebruikers met een verminderde mobiliteit wordt gebruikt (in dit geval wordt de stopnauwkeurigheid voorzien in punt 2, d beperkt tot 10 mm);

b) aanpassen van de afscherming van de liftschacht, het tegengewicht en de beweegbare onderdelen tussen verschillende liften;

c) aanpassen van de toegankelijkheid van de schachtput en de machinekamer;

d) aanpassen van de beweegbare delen in de machinekamer;

e) aanpassen van een ontgrendelingsstelsel voor de bordesdeuren, om manuele opening van de kooideur toe te laten, met behulp van speciaal gereedschap;

f) afschermen van de sloten van de bordesdeuren;

g) bij bordesdeuren met manuele bediening verhinderen dat een automatische kooideur sluit vóór de bordesdeur gesloten is;

h) beperken van de afstand tussen de kooitrempel en de drempel van de stopplaatsen;

i) voorzien van een elektrisch veiligheidscontact op de grendeling;

j) aanbrengen van aan de omstandigheden aangepaste snelheidsbegrenzers, vanginrichting en buffers zodat de mogelijke versnellingen/vertragingen geen gevaar kunnen opleveren voor de gebruikers;

k) aanbrengen van een noodbediening om gebruikers uit de kooi te kunnen bevrijden;

Zie verder pagina 14

- als de lift in gebruik is genomen tussen 1 januari 1958 en 31 maart 1984, moet de risicoanalyse ten laatste zijn uitgevoerd op 10 mei 2005;
- voor liften die in gebruik zijn genomen tussen 1 april 1984 en 1 april 1996, moet de risicoanalyse ten laatste zijn uitgevoerd op 10 mei 2006.

De eigenaars en beheerders mogen om het even welke erkende EDTC kiezen voor het uitvoeren van de risicoanalyse.

De EDTC duidt op basis van een checklist die rekening houdt met de technische kenmerken van de lift én met de specifieke gebruiksvoorwaarden – bijvoorbeeld het frequente gebruik door personen met een verminderde mobiliteit – de ernstige risico's aan waarvoor een onmiddellijke tussenkomst nodig is en de risico's waarvoor een moderniseringsingreep is vereist. Een gedetailleerd overzicht van de elementen van de

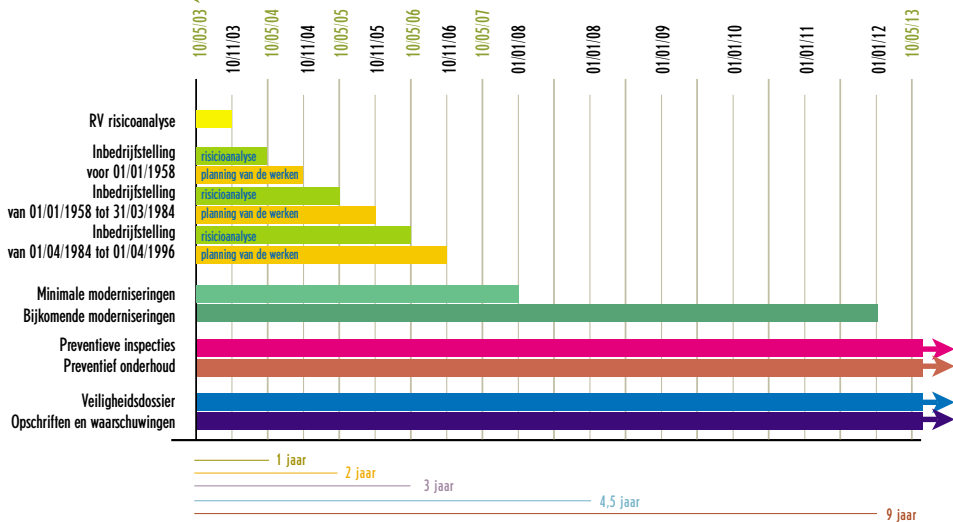


checklist is terug te vinden in bijlage I van het koninklijk besluit. De federale overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, die bevoegd is voor de veiligheid van liften, staat borg voor de kwaliteit en objectiviteit van de analyse van de EDTC's.

Het tijdschema op de volgende pagina geeft nog eens duidelijk aan welke data van kracht zijn voor het uitvoeren van de risicoanalyses en van de niet-dringende moderniseringswerken die op basis daarvan nodig zijn. Sommige moderniseringswerken moeten binnen vijf jaar na de risicoanalyse gebeuren, andere binnen tien jaar.

Koninklijk Besluit van 9 maart 2003: de beveiliging van liften.

In werking treden van KB



1. Datum bepalen waarop de EDTC de risicoanalyse van uw lift zal uitvoeren. Voor 10/11/03 contact opnemen met uw EDTC.

2. De risicoanalyse van uw lift door een EDTC uiterlijk op een van de volgende limietdata laten uitvoeren:

- 10/05/2004 - voor liften die voor 01/01/1958 in gebruik zijn genomen
- 10/05/2005 - voor liften die tussen 01/01/1958 en 31/03/1984 in gebruik zijn genomen
- 10/05/2006 - voor liften die tussen 01/04/1984 en 01/04/1996 in gebruik zijn genomen

2.1. Als de risicoanalyse aantoont dat er geen gevaar is, afspraak over tien jaar voor een nieuwe risicoanalyse.

2.2. Als de risicoanalyse aantoont dat er gevaar is, moet dit verholpen worden.

- Als er zware risico's zijn, moet een onderhoud of herstelling onmiddellijk worden uitgevoerd. De lift kan in sommige gevallen buiten dienst worden gesteld tot de veiligheid opnieuw op peil is gebracht.
- Als er risico's zijn die een modernisering noodzakelijk maken, dan moeten de werken worden uitgevoerd voor 01/01/2008 (4,5 jaar) of voor 01/01/2013 (9,5 jaar) naargelang van de instructies van de EDTC.

3. Contact opnemen met uw moderniseringsfirma om een planning op te maken van de moderniseringswerken. Deze planning moet uiterlijk 6 maanden na de risicoanalyse naar uw EDTC worden gestuurd.

4. Laat het veiligheidsniveau van uw lift aan het einde van de werken door uw EDTC controleren. Hij zal u een attest van de regularisatie bezorgen als alles in orde wordt bevonden.

5. Voor alle liften zijn sedert 10 mei 2003 verplicht:

- Preventieve inspecties door een EDTC
- Preventieve onderhoudsbeurten door een firma voor liftonderhoud
- Het bijhouden door de eigenaar of de beheerder van een veiligheidsdossier
- Nauwkeurige opschriften en waarschuwingen in de kooi van elke lift, op zijn minst in de taal van het gewest.



Modernisering

Indien uit de risicoanalyse blijkt dat er moderniseringen nodig zijn, moet de eigenaar of beheerder van de lift contact opnemen met een gespecialiseerd bedrijf om die moderniseringswerken uit te voeren. Dat bedrijf zal de mogelijke technische oplossingen aangeven om de vastgestelde risico's te verhelpen, met daarbij telkens de voor- en de nadelen en de prijs. Vervolgens moet de eigenaar of beheerder aan de EDTC die de risicoanalyse heeft uitgevoerd binnen zes maanden laten weten wanneer de moderniseringen precies zullen worden uitgevoerd en ze na afloop ervan door dezelfde EDTC laten keuren.

Veiligheidsdossier

Sinds 10 mei 2003 geldt de verplichting om voor elke lift een veiligheidsdossier bij te houden. Het is een soort logboek of register dat alle informatie bevat over de preventieve onderhoudsbeurten, de preventieve inspecties, de risicoanalyses, de nodige moderniseringswerken en hun uitvoering.

Aanduidingen in de lift

In elke liftkooi moeten verplicht een aantal nauwkeurige aanduidingen te lezen zijn: identificatienummer, maximum aantal personen die in de lift aanwezig mogen zijn, adresgegevens van de eigenaar of beheerder, de naam van de EDTC die de inspecties uitvoert en de naam van het gespecialiseerde onderhoudsbedrijf.

- l) verzekeren van een bescherming tegen elektrische schokken (alle geleidende delen equipotentieel verbinden);
- m) aanpassingen voorzien zodat onderhoud en inspectie onder veilige omstandigheden kan geschieden.

BIJLAGE II

Minimale controles uit te voeren tijdens de preventieve inspectie

1° Nazicht van de verplichte opschriften :

- a) het identificatienummer en het bouwjaar;
- b) de nominale last;
- c) het maximaal aantal personen dat mag vervoerd worden;
- d) de identificatiegegevens van de eigenaar en van de in geval van probleem te contacteren verantwoordelijke;
- e) de naam van het onderhoudsbedrijf;
- f) de naam van de EDTC;
- g) indien van toepassing : de CE-markering.

2° Aanwezigheid in het veiligheidsdossier :

- a) de verslagen van de risicoanalyses;
- b) de documenten betreffende de modernisatieprogramma's en de uitvoering ervan;
- c) de registratie van het verrichten van het preventief onderhoud;
- d) de verslagen van de preventieve inspecties;
- e) de gebruikshandleiding (instructies hand- en noodbediening);
- f) de onderhoudsinstructies;
- g) indien van toepassing : de EG-verklaring van overeenstemming.

3° Aanwezigheid, staat en functionele werking van :

- a) kooi-, nood- en schachtverlichting; verlichting van machinekamer en schijvenruimte;
- b) hoofdschakelaar;
- c) noodstopchakelaars;
- d) loopbegrenzers;
- e) snelheidsbegrenzer;
- f) vanginrichting;
- g) inrichting tegen ongecontroleerde opwaartse beweging;
- h) overbelastingbeveiliging.

4° Aanwezigheid en algemene staat van :

- a) toegang en toegangsmiddelen;
- b) aanwezigheid van vreemde voorwerpen;
- c) onderdelen van de elektrische installatie zoals kabels, zekeringen en stopcontacten;
- d) geleidingen, geraamte en andere onderdelen (verbindingen en verankeringen);
- e) rem en rembekleding;
- f) liftmachine;

- g) verluchting (machinekamer, schacht en kooi);
 - h) bedieningsinrichtingen in de kooi;
 - i) stootbord onder de kooitrempel.
- 5° Technisch nazicht van de schacht en de kooi :
- a) aard en type schachtwanden;
 - b) kooi en kooibekleding met nazicht van afmetingen;
 - c) beugel en ophanging kooi en tegengewicht;
 - d) geleidsloffen en/of geleitrollen van de kooi en tegengewicht;
 - e) kabels, schroefvijzels, kettingen : aantal, eindverbindingen, spanning, staat, oprolverhouding;
 - f) elektrische zweefkabels onder de kooi;
 - g) controle van de bordes-, kooi- en schachtdeuren;
 - h) vergrendelingen en deurcontacten;
 - i) noodluik;
 - j) veiligheidschakelaars in schachtput : stopschakelaar, snelheidsbegrenzer;
 - k) inspectiebesturinginrichting op kooidak;
 - l) noodcommunicatie in de kooi, in de schachtput en op het kooidak;
 - m) leiwielen en -schijven : afmetingen, oprolverhoudingen, bevestiging;
 - n) kooidak : algemene toestand, stabiliteit, bedieningen...;
 - o) schachtput : toegang, veiligheidsruimte, algemene toestand, werking buffers, vreemde voorwerpen;
 - p) speling tussen de kooi en het tegengewicht en de kooiwanden;
 - q) afscherming tegengewicht.
- 6° Verslaggeving met vermelding van :
- a) identificatie van de eigenaar en/of de beheerder;
 - b) identificatie van de agentonderzoeker;
 - c) plaats van onderzoek;
 - d) datum van onderzoek;
 - e) merk, type, identificatienummer en bouwjaar van de lift, indien gekend;
 - f) kenmerken van de lift : nominale last, nominale snelheid en aantal stopplaatsen;
 - g) voorgelegde attesten;
 - h) beschrijving van de uitgevoerde controles en de uitgevoerde proeven;
 - i) opmerkingen betreffende de vastgestelde gebreken en/of inbreuken;
 - j) besluiten en adviezen.

Nog even kort:

Bent u eigenaar of beheerder (van één of meerdere liften)?

- Als eigenaar of beheerder bent u verplicht enkel veilige diensten aan te bieden. Indien u dat niet doet, kunt u bij een ongeval eventueel aansprakelijk worden gesteld.
- Er is geen onderscheid meer tussen liften voor professioneel en liften voor privé-gebruik.
- Risicoanalyse, preventief onderhoud en preventieve inspectie zijn nu verplicht voor alle liften.
- Voor de liften die vóór 1 juli 1999 in gebruik zijn genomen, moet u vóór 10 november 2003 een afspraak maken met een erkende EDTC voor de risicoanalyse.
- U moet ook met een EDTC contact opnemen voor de preventieve inspecties.
- U mag kiezen voor twee verschillende EDTC's voor de risicoanalyse en de preventieve inspecties.
- Als uit de risicoanalyse blijkt dat er moderniseringswerken moeten worden uitgevoerd, hebt u daarvoor minstens de tijd tot 1 januari 2008 en uiterlijk tot 1 januari 2013. In elk geval moeten ernstige risico's onmiddellijk aangepakt worden.
- De moderniseringswerken moet u laten uitvoeren door een gespecialiseerde firma.

Bent u gebruiker?

- Volg de instructies die in de lift zijn aangebracht. Als duidelijk staat aangegeven dat er maximum vier personen in de lift mogen, probeer dan niet om er met zes in te gaan staan.
- Hou rekening met de algemene veiligheidsvoorschriften.
- Aarzel niet om eventuele problemen dadelijk te signaleren bij de eigenaar of beheerder van de lift. Hun adresgegevens moeten verplicht aangeduid zijn in elke lift.

Een centraal meldpunt voor iedereen

Voor bijkomende informatie, klachten of opmerkingen is een centraal meldpunt opgericht. Niet alleen consumenten kunnen er terecht, maar ook eigenaars, beheerders, liftconstructeurs of onderhouds- en moderniseringsbedrijven.

Het centraal meldpunt is te bereiken

per fax

02/206.55.77

per e-mail

info.consumentenproducten@mineco.fgov.be

of per brief

Centraal meldpunt voor producten,
North Gate III, Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel.

De Minister van
Consumentenzaken

POD Consumentenzaken

.be
BELGIË